

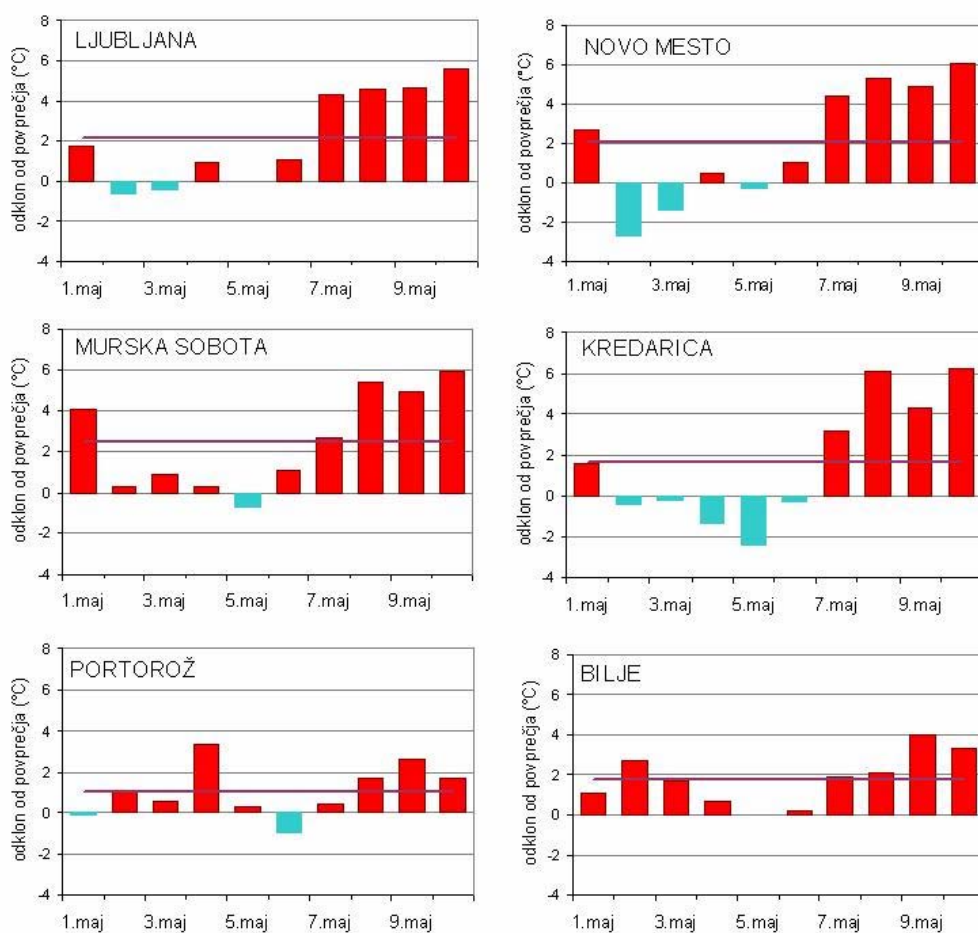
Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji 1.– 10. maj 2009

OBVESTILO

Zaloga vode v tleh v večini kmetijskih regij je bila vse do začetka aprila zadovoljiva. Nadpovprečno toplo vreme in suhi dnevi v začetku maja so sprožili visoko izhlapevanje iz tal in rastlin. V večjem delu Slovenije je izhlapelo od 4 do 5 litrov vode na m². Na lahkih tleh se količina vode v tleh zmanjšuje do polovice rezervoarja rastlinam dostopne vode in ponekod že prehaja v stanje suhosti.

1. Meteorološke razmere

Ogrela se je. Temperature zraka so se dvignile nad 20 °C, najvišje dnevne temperature so bile od 23 do 28 °C. Zadnje dni dekade so bili dnevi tudi za 6 °C toplejši od povprečja. Najnižje jutranje temperature zraka pa so bile od 7 do 13 °C. Po večini je bilo jasno, pogosto je pihal jugozahodnik. Večjih padavin ni bilo, le ob lokalnih nevihtah je padlo tu in tam nekaj milimetrov dežja. Od 10 do 20 mm je padlo le v jugovzhodnem delu in v ozkem pasu severozahodne Slovenije.

ž

Slika 1. Odklon povprečne dnevne temperature zraka od dolgoletnega povprečja 1961-1990 za izbrane kraje v Sloveniji.

2. ETP

Ker so se temperature zraka dvignile in je bila večina dni v začetku maja jasnih, so se temu primerno povečale tudi vrednosti evapotranspiracije. Dnevna evapotranspiracija se je gibala med 4 in 5 mm. V prvi dekadi maja je v večjem delu Slovenije izhlapelo od 25 do 27 mm vode. Evapotranspiracijo je pospeševal še pogost veter.

3. Vodna bilanca

Pregled vodnobilančnih razmer je prikazan v spodnji preglednici. Deževalo je še med prvomajskimi prazniki, potem je nastopilo obdobje suhega vremena, s posameznimi plohami, ki pa niso prinesle omembe vrednih padavin. Bilanca vode je bila v preteklem tednu povsod po Sloveniji negativna, s primanjkljajem med 24 in 28 mm vode. Spremenila se je kumulativna bilanca vode v tleh (za vegetacijsko obdobje od 1. aprila dalje). Primanjkljaji so se povečali za dobrih 30 mm in so trenutno največji okrog 80 mm na osrednjem Štajerskem in v severovzhodni Sloveniji. Na Goriškem in v Vipavski dolini ter na Obali je primanjkljaj vode med 50 in 70 mm. Le v Ljubljanski kotlini in na novomeškem območju kumulativne padavine še premagujejo količino izhlapele vode.

Kmetijske rastline, sadno drevje in vinska trta so v obdobju izredno bujne rasti z veliko porabo vode. Ozimni ječmen klasi in prav kmalu bo v to razvojno fazo prešla tudi ozimna pšenica. Trave v večjem delu Slovenije latijo, torej so že godne za siliranje. Vremenske razmere so v preteklem tednu to opravilo že omogočale. Zgodnje vrste trav, predvsem lisičji rep, že cvetijo in iztresajo cvetni prah. Travniško rastje so pretekli teden obogatili še cvetovi travniške flore, med njimi že lahko najdemo cvetove ivanjščice, črne detelje, na vlažnih travnikih pa se rumena travniška zlatica meša z rožnatimi cvetovi kukavičje lučce.

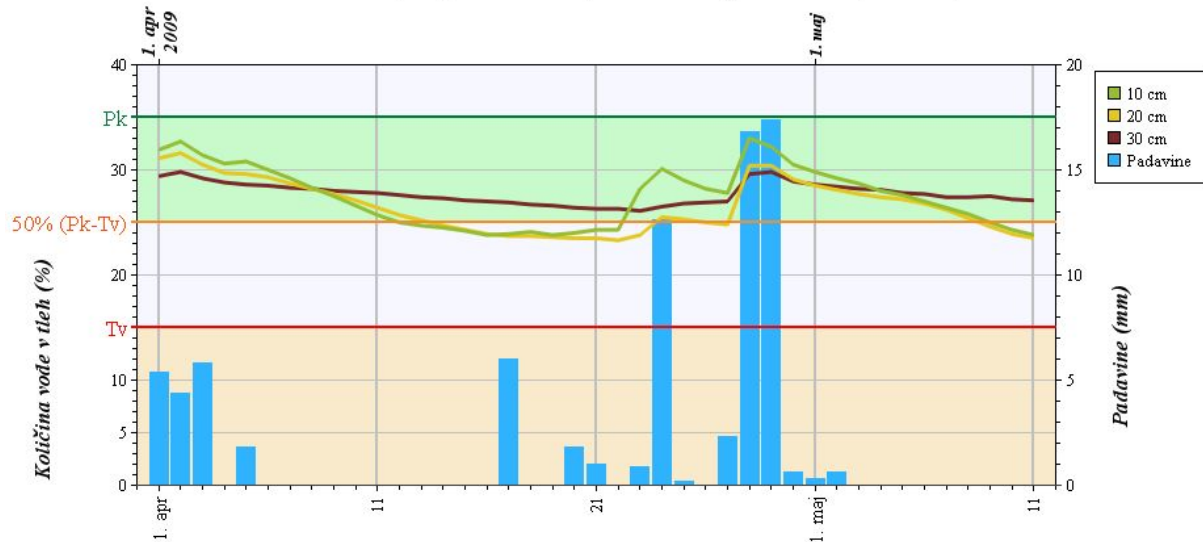
Opazovalna postaja	Padavine [mm]	ETo [mm]	Vodna bilanca [mm]	v preteklem tednu (30. aprila - 10. maja 2009)		Vodna bilanca [mm]
				Padavine [mm]	ETo [mm]	
BILJE	0.0	25.4	-25.4	77.9	130.9	-53.0
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	2.1	27.8	-25.7	124.3	116.9	7.4
NOVO MESTO	0.8	26.5	-25.7	123.4	108.9	14.5
CELJE	2.0	26.0	-24.0	81.9	119.1	-37.2
MARIBOR - LETALIŠČE	0.5	28.2	-27.7	54.1	134.5	-80.4
MURSKA SOBOTA - RAKIČAN	0.2	25.7	-25.5	45.0	126.8	-81.8
PORTOROŽ - LETALIŠČE	0.0	27.5	-27.5	64.5	134.2	-69.7

4. Voda v tleh

Po obilnih padavinah ob koncu aprila so v preteklih desetih dneh vremenske razmere z visokimi temperaturami in dobro prevetrenostjo omogočale izčrpavanje vodne zaloge v vrhnjem sloju tal. V zahodni Sloveniji in tudi v večjem delu osrednje Slovenije se je zaloga vode v tleh spet približala meji, ko je že nekoliko težje dostopna za rastline. Površinski sloj tal je že zaskorjen in v optimalnih razmerah bi nekaj vode že lahko dodali z namakanjem. V severovzhodni Sloveniji, kjer je bilo padavin precej manj, pa so meritve pokazale, da je zaloga vode v tleh do globine 20

do 30 cm že težje dostopna. Kratkotrajno nihanje so povzročile le padavine v zgornjem sloju, do globine 10 cm. Take razmere niso obetavne, zlasti ne za komaj vznikle posevke koruze, kjer je zaradi slabe pokritosti tal z rastlinami vrhnji sloj tal še bolj izpostavljen sušenju.

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (BILJE)

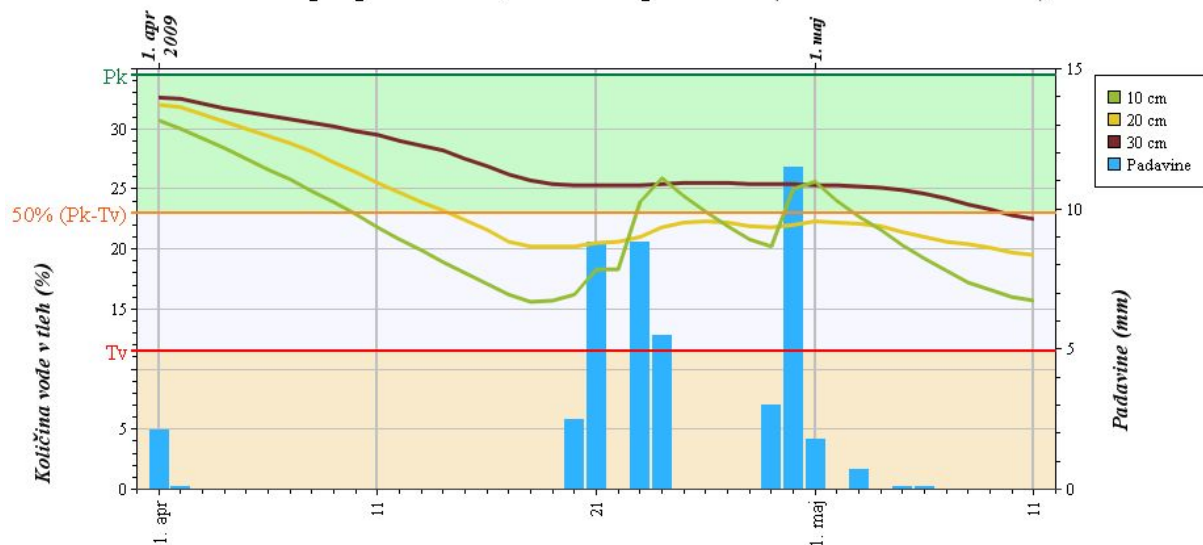

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (MURSKA SOBOTA)

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

5. Obeti (izdano 11.5.2009)

V sredini tedna bo spremenljivo oblačno, v zahodnih in osrednjih krajih se bodo pojavljale manjše krajevne plohe. Nekoliko hladneje bo. V drugi polovici tedna bo spet jasno in topleje. Zapihal bo jugozahodni veter.